

Informatienota raad

Zaaknummer: Z-19-061329
Nummer: DOC-20-283732
Datum:
Steller: College
Onderwerp: Regionaal Vitaliteitsonderzoek Verblijfsrecreatie Regio Alkmaar en Westfriesland

Ter informatie

Kennis nemen van:

Vitaliteitsonderzoek¹ Verblijfsrecreatie Regio Alkmaar en Westfriesland.

Aanleiding

Het project Vitale Verblijfsrecreatie maakt onderdeel uit van de Regionaal Economische Agenda Westfriesland 2015-2019² en is onderdeel van het Meerjarenplan ONHN 2018-2024 van het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN). Het project kent 6 processtappen:

- Inventarisatie verblijfsaanbod (stap 1 - 2016);
- Analyse inventarisatie (stap 2 - 2016);
- Visievorming op verblijfsrecreatie in NHN en marktgerichte deelregio's (stap 3 - 2017-2018);
- Ontwikkelkader voor overheid en ondernemers (stap 4 - 2017-2018);
- Kwaliteitsverbetering van de publieke verblijfsomgeving (stap 5);
- Procesaanpak/ondersteuning ondernemers bij revitalisering en transformatie (stap 6)

De conclusie van stap 1 en 2 is dat de regio Noord-Holland Noord (NHN) forse vitaliteitsproblemen kent. Tegelijkertijd kent de sector in NHN een hoge ontwikkeldynamiek. Zonder gezamenlijk beleid en aanpak dreigt een groot deel van de verblijfsrecreatiebedrijven in de toekomst af te glijden. In de periode 2017/2018 stelden 17 gemeenten in Noord-Holland Noord en ONHN een regionale visie verblijfsrecreatie op met een ontwikkelkader (stap 3 en 4). Deze regionale visie met ontwikkelkader zijn in 2018 door alle 17 gemeenten vastgesteld. De gemeente Medemblik stelde deze visie op 5 juli 2018 vast. Sinds eind 2018 wordt gewerkt aan het opstellen regionaal programma vitale verblijfsrecreatie. Onderdeel van het opstellen van het opstellen van het regionale programma is het uitvoeren van voorliggende regionaal Vitaliteitsonderzoek.

Als gevolg de impact die de coronapandemie heeft op de beschikbare ambtelijke capaciteit, bieden wij u het rapport met vertraging aan.

Kernboodschap

De regio Noord-Holland Noord streeft er naar om in 2030 de meest vitale verblijfsregio van Nederland te zijn. Overheden, ondernemers en (belangen) organisaties werken regionaal samen aan de ontwikkeling van een sterk, aantrekkelijk en onderscheidend toeristisch product per marktregio. Deze samenwerking zorgt voor

¹ Vitaliteit betekent - de kracht van bedrijven en de mate waarin de accommodaties aansluiten op de vraag van de toerist -.

² Inmiddels is het project Vitale Verblijfsrecreatie onderdeel van het Pact 7.1.

kwalitatieve goede en levensvatbare bedrijven, die meer bezoekers trekken. Uiteindelijk leidt dit tot meer werkgelegenheid en behoud van voorzieningen in de kernen (leefbaarheid).

In 2019/2020 voerden de regio's Alkmaar en Westfriesland, met het Ontwikkelingsbedrijf als penvoerder, het Vitaliteitsonderzoek 2019 Regio Alkmaar en Westfriesland uit. In de regio Kop van Noord-Holland is dit regionale vitaliteitsonderzoek in 2018 uitgevoerd als onderdeel van de uitvoering van het programma 'De Kop Werkt'. In dit onderzoek is eerst de vitaliteitsopgave per gemeente bepaald op bedrijfsniveau. Hierdoor verkregen alle deelnemende gemeenten inzicht in hun lokale vitaliteitsopgave. Vervolgens zijn de uitkomsten uit het lokale onderzoek (geanonimiseerd) verwerkt naar een overzicht op regionaal niveau (regio Westfriesland en regio Alkmaar). Hiermee verkregen we inzicht in:

- de mate van vitaliteit van de verblijfsrecreatiesector in de regio's Westfriesland en Alkmaar;
- de regionale opgaven, zowel de regio Noord-Holland Noord, regio Alkmaar als regio Westfriesland.

Volgens het voorliggende onderzoek liggen de belangrijkste regionale opgaven voor overheden bij de bovengenoemde bedrijven op het gebied van:

- Het aanjagen van ondernemerschap;
- Het vergroten van de aandacht voor de dynamiek achter het uitpanden van parken bij herstructureringsopgaven bij de overheden;
- Het creëren van flexibiliteit in de ruimtelijke ordening, zodat ondernemers sneller kunnen inspringen op innovaties en situaties;
- Het regionaal definiëren van het begrip 'oneigenlijk gebruik' en daaraan gekoppeld de bewustwording van de nut en noodzaak van de handhaving op oneigenlijk gebruik.

Uit het onderzoek kwam voor de regio Westfriesland een aantal aandachtspunten naar voren die specifiek zijn voor de regio Westfriesland. Dit inzicht helpt ons als regio om invulling te geven aan de uitwerking van de bovengenoemde opgaven. Volgens het onderzoek liggen de belangrijkste Westfriesse opgaven op het gebied van:

- Het verhogen van de gemiddelde bezettingsgraden, in bijzonder tijdens het laagseizoen;
- Het verkrijgen van financiering om de gewenste en noodzakelijke investeringen te kunnen doen om de locatie vitaal te maken, vitaal te houden of door te ontwikkelen;
- Bedrijfsbeëindiging of -overname. 30% van de ondernemers geeft aan hun bedrijf binnen 5 jaar te beëindigen. Zij verwachten dat hun bedrijf binnen 5 jaar wordt overgenomen door een nieuwe eigenaar;
- Bedrijfsuitbreidingen. 41% van de bedrijven heeft aangegeven uitbreidingsplannen te hebben. 33% van deze bedrijven moet hiervoor nog een bestemmingsplanprocedure doorlopen.

De bovengenoemde opgaven geven de regio's Westfriesland en Alkmaar en handvaten om deze opgaven samen met de provincie en regio De Kop te vertalen naar een gezamenlijk programma.

Consequenties

Gemeente Medemblik heeft in 2017 al een lokaal vitaliteitsonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten van dit lokale vitaliteitsonderzoek verwerkten we in het lokale uitvoeringsprogramma verblijfsrecreatie dat u op 11 juli 2019 vaststelde. De uitkomsten van het voorliggende regionale vitaliteitsonderzoek geeft aanvullend inzicht om minder vitale bedrijven weer vitaal te maken, vitale bedrijven vitaal te houden en de ruimte te bieden om door te ontwikkelen. Dit helpt ons bij de uitvoering van het lokale uitvoeringsprogramma verblijfsrecreatie.

Communicatie

- Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord publiceert het onderzoek op haar website;
- Ondernemers die aan het onderzoek hebben meegewerkt, worden geïnformeerd.

Vervolg

Het regionale vitaliteitsonderzoek is een belangrijke bouwsteen voor het nog op te stellen regionale uitvoeringsprogramma voor verblijfsrecreatie. Voor het opstellen van het regionale programma is een kwartiermaker aangesteld. Deze kwartiermaker ontwikkelt een uitvoeringsprogramma dat zich richt om bestaand aanbod te *(re)vitaliseren* en bestaande vitale bedrijven verder door te laten ontwikkelen zodat ze kunnen *excelleren*. Voor het opstellen van het programma voert de kwartiermaker gesprekken op bestuurlijk en ambtelijk niveau en met vertegenwoordigers vanuit het bedrijfsleven. Naar verwachting wordt het onderzoek in Q1/Q2 2021 opgeleverd en ter instemming aangeboden aan de colleges. U wordt hierover geïnformeerd door middel van een informatienota.

Bijlagen

DOC-20-311550 Definitief eindrapport vitaliteitsonderzoek Regio Alkmaar en Westfriesland